

Начално училище "Инж. Георги Иванов Вълков" - гр.Луковит, област Ловеч

тел.: 0697 5 2332, e-mail: nu_valkov@abv.bg; www.nuvalkov.com

УТВЪРЖДАВАМ: .....

Директор: /Г. Цветкова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ИНЖ.Г. ИВ. ВЪЛКОВ“

ГР. ЛУКОВИТ

2022 ГОД.

Решение на ПС от 12.09.2022г., протокол № 11/ 12.09.2021г

Съгласуван от Обществения съвет с протокол № 6/ 01.09.2022г.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Този кодекс определя етичните правила за поведение на учителите и служителите в НУ“Инж. Вълков“ гр. Луковит и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2 (1). Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

(2). Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на действащото в Република България законодателство като съдейства за провеждането на държавна политика в сферата на образованието.

(3). Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието в политиката и персонала на НУ“Инж. Вълков“.

(4). При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

(5). Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, не само при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот.

(6). Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно като се стремят непрекъснато да подобрява работата си в интерес на учениците и техните семейства.

Чл. 3. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

т.1 Детството е изключително важен период от живота на човека.

т.2 Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

т.3 Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

т.4 На всяко дете е гарантирано правота на: свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религия, формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 4. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 6. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомагани да развият пълния си потенциал.

Чл. 7. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 8. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 9. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 10. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 11. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 12. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 13. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 14. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 15. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 16. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 17. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 18. При съмнение за малтретиране да уведомяване органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 19. Когато друго лице изкаже подозрение за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 20. Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законовата отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Чл. 21. Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

Раздел III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 22 /1/ Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

/2/ Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

/3/ Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

/4/ Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето и за начина, по който се работи с детето.

Чл. 23. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не позволяваме и не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашават здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 24. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 25. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.26. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.27. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

Раздел IV ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.28. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

Чл.29. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на училището и правата на детето.

Чл.30. Утвърждаване на собствения и на колегите авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.

Чл.31. Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни действия.

Чл.32. Когато противоречията между колегите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител

Раздел V ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.33. /1/ При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителите и служителите следват поведение, което не уронва престижа на учебното заведение.

/2/ Учителите и служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

/3/ Учителите и служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

/4/ Учителите и служителите спазват благоприличието и деловия вид облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл.34. Учителите и служителите не може да участват в скандални прояви, които биха могли да накърнят престижа на училището.

Чл.35. Учителите и служителите поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл.36. Учителите и служителите противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището, а именно те:

- Не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

- Не може да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл.37. Учителите и служителите не може да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл.38. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, учителите и служителите следва да подадат молба за прекратяване на трудовите им правоотношения.

Раздел VI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.39. Да работим за създаването на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.40. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.41. Да съдействаме за повишаване степента на развитие на децата и техните нужди от обществото.

Чл.42. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.43. Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Раздел VII
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА
ЛУКОВИТ, РУО НА МОН гр. ЛОВЕЧ и МОН

Чл. 44. Учителите и служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили съответната квалификация.

Чл.45. /1/ Учителите и служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавна политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

/2/ Когато правят предложения пред органите на държавна и местна власт, учителите и служителите предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

/3/ Отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват въпросите към други служители, **притежаващи съответната компетентност.**

Чл.46. Учителите и служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и конкретно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащ поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

Чл.47. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с органите на държавната и местна власт.

Раздел VIII
ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.48 /1/ Учителите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

/2/ Учителите и служителите не са длъжни да изпълняват нареждания, което засяга техните права, правата на техните съпруга или съпруг, роднина по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай те са длъжни незабавно да уведомят органа, от когото са получили нареждането.

Чл.49. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.

Чл.50. Учителите и служителите не трябва да искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл.51. Учителите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставени в зависимост от когото и да било, те също не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.52. /1/ Учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

/2/ Те информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество...

Чл.53. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят компетентно, ефективно, ефикасно и икономично използване на

собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако изрично не е предвидено.

Чл.54. Учителите и служителите трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна, да ползват данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата на защита на информацията.

Чл. 55. Бившите учители или служители не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена от тях по време на службата им, освен ако законно са упълномощени да го направят.

Чл.56. Бившите учители или служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел IX КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.57. Конфликт на интереси възниква, когато учителя или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

/1 / Учителите могат да извършват образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларират своята дейност пред директора.

/2/. Учителят или служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

/3/ Учителят не може да използва служебното си задължение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

/4/ Учителят или служителят не трябва да допуска възможност друг учител или служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

/5/ В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само с нарежданията на ръководителя му, учителят или служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.58./1/За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към НУ“Инж. Вълков“ гр. Луковит се създава Комисия по етика.

/2/ Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

/3/ Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл.59. /1/ Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

/2/ Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.

Чл.60. Всеки заинтересован член може да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.61./1/ Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивираното становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

/2/ Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.62. Комисията по етиката е длъжен веднъж годишно да отчети дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността и действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.
2. Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.
3. При неспазване нормите на поведение в този кодекс учителите и служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.
4. Контролът за спазване на нормите на настоящият Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етиката.
5. Неразделна част от настоящият кодекс е процедурата за докладване на нарушения на Етичния кодекс и за предприемане на последващи мерки.
6. За запознаване с разпоредбите на настоящия морален кодекс и изпълнението им учителите и служителите от НУ“Инж. Вълков“ гр. Луковит подписват **ДЕКЛАРАЦИЯ**, която е неразделна част от него.
7. Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване и утвърден със Заповед № 587/14.09.2021 г. на директора на училището.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
  - Неспазване на действащото законодателство;
  - Неспазване на вътрешноучилищните документи;
  - действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
  - грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
  - прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
  - прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.
2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две на правления:
  - Вътрешно докладване – от педагогическия и непедagogическия персонал;

- Външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.
- 3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.
- 4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
- 5. Комисията е в състав от представители на:
ръководството: Геновева Цветкова – директор;
педагогическия персонал: Йорданка Иванова – педагогически съветник;
непедагогическия персонал: Ивелина Николова – оперативен счетоводител.
- 6. Комисията се председателства от Силвия Николова – учител
- 7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
- 8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
- 9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
- 10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилите сигнали в седемдневен срок от постъпването му.
- 11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
- 12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
- 13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодексанатруда.
- 14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателя на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
- 15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

НУ „Инж. Вълков“ гр. Луковит
ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаният/ната/:.....
.....
...../име, презиме, фамилия/, преподавател-служител при
НУ“Инж. Вълков“ гр. Луковит, след като се запознах с Етичния кодекс на
работещите с деца и ученици в НУ“Инж. Вълков“ гр. Луковит при община
Луковит, област Ловеч.

ПРИЕМАМ за водещи принципи в работата си в НУ“Инж. Вълков“
гр. Луковит:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете;
2. Да работя в най-добрият интерес на детето;
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето;
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата, съобразно компетенциите и възможностите им;
5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнението на етичните правила /кодекса/;
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си;
7. Да служа /работя/ като застъпник на детето и семейството в общността и обществото;
8. Да спазвам етичните правила, заложи в този кодекс.

Дата:.....
Гр./с. ....

Подпис:.....
/...../